

serner, Værksteder og Arbejdspladser. Hvis ærede Medlemmer har Kommissionsbetænkningen præsent, vil de erindre, at Kommissionen siger, at der om selve Spørgsmaalets principielle Sider var delte Meninger i Kommissionen. Der var nogle Medlemmer af Kommissionen, som ønskede, at man paa de Steder, jeg nu her nævnedes, skulde forbyde ikke alene al Udsækning og Forhandling af stærke Drikke, men ogsaa al Fordeling og Uddeling af Spiritus. Det var et Standpunkt, som jeg i Ædruelighedskommissionen bekæmpede paa det kraftigste. Jeg kunde gaa med til, at man paa Værksteder og Arbejdspladser forbyder *Udsækning* og *Forhandling* af Spiritus. Deri er der nemlig slet ikke noget særlig mærkværdigt. Opstiller man en saadan Regel, vil det kun sige, at man her gennemfører paa Værksteder og Arbejdspladser den samme Ordning, som gælder alle andre Steder, nemlig at Spiritus kan man kun faa gennem de offentlig autoriserede og kontrolerede Næringer og ikke ad Omveje. Kun ved en i og for sig uberettiget Udvidelse af Begrebet „sluttet Bord“ er man kommet til at give Adgang til at købe Spiritus udenom de autoriserede og kontrolerede Forretninger, naar det gælder Værksteder og Arbejdspladser. Det er noget i sig selv urimeligt, og jeg kunde meget godt gaa med til, at man forlader dette Standpunkt og bringer Værksteder og Arbejdspladser ind under de Regler, som gælder for alle andre Steder og alle andre Borgere. Derimod er jeg en absolut Modstander af, at man skulde forbyde paa Værksteder og Arbejdspladser at *fordele* eller *uddele* Spiritus, altsaa at dele Spiritus ud under saadanne Omstændigheder, at der ikke er Tale om nogen Næring. Dette er noget, man kan gøre alle andre Steder i Livet, og jeg ser ikke, hvorfor man ikke skulde kunne gøre det paa Værksteder og Arbejdspladser. Det er muligt, at det kan øve en uheldig Indflydelse paa Arbejdet, at der drikkes Spiritus, men det maa da være Gjenstand for Forhandling mellem vedkommende Arbejdsgiver og hans Arbejdere, eventuelt deres Organisationer, og det kan jo være, at de bliver enige om, at der ikke maa drikkes Spiritus, for saaledes gaar det bedst. Men hvis Arbejderne og Arbejdsgiverne er enige om, at Spiritusforbrug maa være tilladt, at det maa være tilladt at uddele og fordele Spiritus paa Værksted og Arbejdsplads, altsaa ikke blot, hvad der fulgte af sig selv, tilladt den enkelte at medføre sit Forbrug, men ogsaa tilladt den ene at

skænke for den anden, kan jeg ikke se, at det offentlige med nogen som helst Ret kan gribe ind overfor dem mere end overfor andre Borgere. Og det er for mig i denne Henseende ganske det samme, om det drejer sig om en Arbejder, der skænker en Snaps for sin Nabo ved Arbejdet, eller det drejer sig om en Kontorchef, som holder Fødselsdag og i den Anledning skænker Portvin paa sit Kontor for de Gratulanter, som indfinder sig. Det forekommer mig i det ene som i det andet Tilfælde, at naar de Folk, hvem Sagen berører, Arbejdere og Arbejdsgivere, kan blive enige om at tillade en saadan Ordning, saa har det offentlige ikke noget at blande sig i der.

Det var altsaa mit Standpunkt i Kommissionen. Ærede Medlemmer vil have set, at jeg paa mange Steder har indtaget Særstandpunkter — og jeg kan jo ikke smigre mig med, at det i noget særdeles stort Omfang er lykkedes mig at overbevise Kommissionens Flertal om Rigtigheden af mine Standpunkter. Men paa dette Punkt lykkedes det mig at faa Kommissionen i det hele til at tage det Standpunkt, jeg her har udviklet som det efter min Overbevisning rette. I det andet høje Ting er Bestemmelsen imidlertid undergaaet en Forandring, som jeg beklager. I det andet høje Ting er Bestemmelsen kommet til at lyde saaledes, at Spiritusudsækning og Forhandling paa Værksteder og Arbejdspladser kun skal forbydes udenfor de fastsatte Spisetider, men ikke i Spisetiderne; men paa den anden Side skal ikke blot Udsækning og Forhandling, men ogsaa *Fordeling* af Spiritus — altsaa det, som ikke er Næringsdrift — være forbudt udenfor Spisetiden. Det første kunde jeg ikke have saa overmaade meget imod. Hvis man mener, at de Hensyn, jeg før har fremhævet, Hensynet til de Misbrug, der kan flyde af, at man gaar udenom de offentlig autoriserede og kontrolerede Forretninger, ikke gør sig gældende i Spisetiderne, hvor saa mange er til Stede, hvor det hele foregaar, om man vil, under Offentlighedens Øjne, har jeg ikke noget derimod. Jeg kunde altsaa gaa med til, at Udsækning og Forhandling af stærke Drikke paa Værksteder og Arbejdspladser kunde forbydes udenfor de fastsatte Spisetider, men jeg vil efter det, jeg før udviklede, ikke kunne gaa med til, at Fordeling af Spiritus, der ikke er Næringsdrift, skulde forbydes udenfor de fastsatte Spisetider. Det forekommer mig, at der her er Spørgsmaal om et Indgreb i de paa-